

HÅNDVÆRKER - hvorfor nu det...?

Unge fortæller om deres erhvervsvalg

DU KAN - OG SKAL - VÆRE STOLT AF DIT FAG

Det er et uomtvisteligt faktum, at Danmark mangler unge mennesker, der er interesseret i at gå håndværkervejen.

Og det er et lige så uomtvisteligt faktum, at manglen på kvalificerede håndværkere vil vokse, hvis ikke håndværksfagene selv gør en indsats for at stimulere de unges interesse.

Derfor har Erhvervs & Industriforeningen Helsingør produceret dette hæfte, hvor du kan læse 20 interviews med unge mennesker, der har valgt at gå håndværkervejen.

De fortæller om deres oplevelser og erfaringer, og de fortæller om det fag, de har valgt.

I flere af interviewene giver deres mester eller chefen for arbejdspladsen også sit besyv med for at forklare om det pågældende fag.

Jeg ønsker dig god fornøjelse med læsningen og håber det kan bidrage til, at du ikke blot får nemmere ved at vælge hvad du vil uddanne dig til - men også, at det bliver en håndværksmæssig uddannelse du vælger.

Der er rigtig mange gode muligheder for, at du kan skabe dig en spændende karriere.

Med venlig hilsen
David Nilsson
Formand

Dette hæfte er udgivet af Erhvervs- & Industriforeningen Helsingør •
Stengade 51 (sidehuset) • 3000 • Helsingør •
e-mail: post@industriforeningenhelsingor.dk

www.industriforeningenhelsingor.dk

Produceret af Digital ApS. Tekst og foto ved Henrik Malmgreen.
Uddrag af artiklerne er tilladt med kildeangivelse.
Tryk: Nofoprint. Oplag: 2.000 eksemplarer.

AT VÆRE SKOLETRÆT ER INGEN HINDRING

Hvordan ser fremtiden ud for en dreng, der bliver skoletræt allerede i 5. klasse? Faktisk ikke så ringe endda. I hvert fald ikke, når man har krudt i bagdelen og gerne vil bruge både sine hænder og sine boglige evner på noget, der interesserer en. F.eks. til en uddannelse som anlægsstruktør.

20-årige Tobias Birkkjær Madsen fra Helsingør erkender blankt, at han bare ikke duer til at sidde stille. Dermed ikke sagt, at han ikke er god til at koncentrere sig, for når det gælder de boglige discipliner inden for struktøruddannelsen, udmærker han sig skam ved flotte og høje karakterer.

”Du skal altså både kunne læse, skrive og regne, selv om du går håndværkervejen. At blive håndværker er ikke ensbetydende med, at du ikke kan klare skolen. Tværtimod. Du skal bestemt have boglige evner, men hverdagen er jo en ganske anden, når man beskæftiger sig med fag, der interesserer en”, siger Tobias Birkkjær Madsen.

HVAD ER EN STRUKTØR

Men hvad er så lige en struktør? Faktisk er struktøren den vigtigste mand på f.eks. en byggeplads. Han er nemlig bindeleddet mellem de pro-

jekterende og de udførende kræfter i et byggeprojekt. Det er således struktøren, der står for byggetegninger og diverse beregninger, og har man først taget uddannelsen som struktør, er der mulighed for at bygge oven på.

”Du kan læse videre til f.eks. arkitekt, bygningskonstruktør eller energikonsulent, så der er tale om et fag, der giver en vældig god ballast, hvis man er interesseret i at arbejde inden for byggebranchen.

Samtidig er det en uddannelse, hvor der er stor efterspørgsel efter arbejdskraft. Jeg kommer bestemt ikke til at mangle arbejde, når jeg er færdiguddannet. Faktisk er alle uddannede mere eller mindre sikre på at få et job”, siger Tobias Birkkjær Madsen videre.

EN UDDANNELSE I OVERBLIK

Egentlig ville han have været tømrer, og selv om hans far, der er datalog, måske kunne have ønsket et andet og mere bogligt karriereforløb, er den unge struktør lærling ikke et sekund i tvivl om, at gymnasiet ikke lige var ham.

I løbet af skolen har han været i praktik et par gange hos sin nuværende arbejdsgiver - J. Berner Pe-

Mester Jørn Berner Pedersen ses her sammen med Tobias Birkkjær Madsen. I alt er der 16 ansatte, hvoraf 5 er uddannede som struktører i virksomheden.

dersen Entr. A/S i Espergærde - og lige siden har han været sikker på, at hans fremtid skulle indbefatte det at arbejde med jord, beton og kloak og rør.

”Populært sagt kan man sige, at uddannelsen til anlægsstruktør er en udvidelse til jord- og betonarbejder faget. Jeg skal udarbejde tidsplaner, udforme arbejdsbeskrivelser samt lave arbejdstegninger på Autocad, hvilket betyder, at jeg også skal kunne læse og forstå tekniske tegninger.

Det er altså en uddannelse, hvor man skal have det store overblik og stå for kontakten til de andre parter på byggepladsen. Det gør det til et spændende og udfordrende fag, hvor man arbejder selvstændigt som

problemløser”, siger Tobias Birkkjær Madsen.

UDFORDRENDE HVERDAG

Uddannelsen til struktør tager 3,5 år. Først skal man gennem et grundforløb på 20 uger og derefter på 5 skoleforløb af 5-6 ugers varighed. Udover at uddanne sig til anlægsstruktør er der mulighed for at uddanne sig til bygningsstruktør, hvor der er fokus på armering, forskalning og beton.

Tobias Birkkjær Madsen føler, han er landet på den rigtige hylde. Mester, Jørn Berner Pedersen, føjer til, det er vigtigt, at den unges førstevalg lykkes. Det skal være en sejr. Ikke et nederlag, som en tur omkring gymnasiet nemt kan blive.

HERREMODE - ET GODT SPRINGBRÆT VIDERE

Herretøjsbranchen er en af de brancher, der har uddannet flest chefer inden for andre brancher.

Sådan siger John Brødbæk, der er indehaver af Mr. August i Helsingør, hvor den 19-årige Christoffer Larsen fra Helsingør netop er startet et 2-årigt uddannelsesforløb for at blive uddannet som butiksassistent.

Heldigvis for Christoffer Larsen har han ikke kun stor interesse for salg, men også stor interesse for herretøj - og ikke mindst det at skulle råde samt vejlede kunderne.

Det siger sig selv, at man som lærling i en detailhandelsforretning af den type skal have det godt med at være i tæt kontakt med kunderne. Og det har Christoffer Larsen.

SKAL TURDE RÅDE OG VEJLEDE

Hans baggrund er en 10. klasses afgangseksamen, hvorefter han har gennemgået et 2-års forløb på handelsskole. De næste 2 år er han at finde bag disken i Mr. August i Stjernegade i Helsingør, kun afbrudt af et 8 ugers skoleforløb med yderligere fokus skarpt rettet ind på herretøjsbranchen.

”Jeg synes, det er spændende både at arbejde med mode og ind-

køb, og jeg er helt med på, at jeg i det daglige skal indtage en rolle, hvor jeg både skal sælge mig selv og forretningen. Jeg er nemlig sikker på, det er en uddannelse, der giver en høj grad af selvstændighed.

Man bliver jo ikke kun uddannet som ekspedient, men også som rådgiver, der skal sælge kunden trykthed og en god oplevelse - lige som man også skal have modet til at sige sin ærlige mening til kunden, hvis kundens ønsker til tøjstil eller farve måske ikke er de allermest hensigtsmæssige”, siger Christoffer Larsen.

EN HØJT RESPEKTERET BRANCHE

Den danske modebranche er højt respekteret i udlandet, hvilket blandt andet den årlige modeuge i København er et godt bevis på, og ifølge mester er der også tale om en af detailhandelens bedste uddannelser med masser af karrieremuligheder.

Nemlig en uddannelse med mulighed for at arbejde i udlandet, sigte mod at blive leder i form af f.eks. butikschef - eller måske endda starte egen forretning - lige som der er gode muligheder for at etablere sig inden for produktions- eller agenturleddet.

Christoffer Larsen ses her sammen med Christina Brødbæk Casparij fra Mr. August i Helsingør, hvor han netop har påbegyndt et spændende 2-årigt uddannelsesforløb til butiksassistent.

EN FORDEL AT VÆRE I EN KÆDEBUTIK

Christoffer Larsen føler selv, han er landet på den helt rigtige hylde og ser frem til en alsidig hverdag, hvor han også kommer til at beskæftige sig med kassesystemer og lagerstyring, lige som han skal have fod på de sociale medier, der i dag er blevet en særdeles vigtig markedsføringskanal.

”Man får et andet forhold til de varer og produkter, man selv har været med til at købe ind, så det er en hverdag med mange afvekslende udfordringer, der blandt andet også indbefatter det at være med til at

skabe vinduesudstillingerne”, siger Christoffer Larsen, der også ser det som en fordel at være i lære hos Mr. August butik, der er en del af den landsdækkende Mr. kæde med 80 butikker.

Butikken i Helsingør beskæftiger 4 fuldtids- samt 2 deltidsansatte og er godkendt som uddannelsessted, et krav, der gælder alle butikker, der tager lærlinge. I Mr. August i Helsingør lægger man desuden vægt på, at man som uddannelsessted skal respektere de unge og deres ambitioner.

1 ÅR I GYMNASIET VAR NOK FOR 18-ÅRIGE JONAS

”Det eneste vi får at vide i folkeskolen er, at vi skal gå i gymnasiet. Og det mente mine forældre egentlig også, jeg skulle. Problemet var bare, at jeg syntes, det var ret så trist at lave lektier. Så er det her meget bedre”.

Sådan siger den 18-årige Jonas Poulsen fra Hornbæk, der er i lære som elektriker hos Sydkystens El i Espergærde og som nu er ca. halvvejs i uddannelsen, der tager 4 år - inklusive 20-30 ugers skoleophold.

Han er imidlertid ikke i tvivl om, at han er landet på den rigtige hylde og fortryder ikke, at han er gået håndværkervejen - selv om de fleste af kammeraterne fortsatte den boglige linje. Ganske som Jonas Poulsen selv i en periode, der faktisk tog det første år på matematisk linje efter 9. Klasse, hvorefter han skiftede til elektrikerfaget.

ET SPRING UD AF DE TRYGGE RAMMER

Han elsker at arbejde med sine hænder og er faktisk lidt arveligt belastet. Således er både faderen og oldefaderen uddannede som elektrikere, så el som fag er ham bestemt ikke ubekendt. Til gengæld erkender han også, at det at starte som elektriker-

lærling uden tvivl er et spring ud af de kendte rammer fra skolen.

”Det er lidt som at komme ud af den trygge og kendte kugle, der omgiver dig. Det er tidligt op om morgenen, og det er farvel til fest og farver i hverdagen. Alle i min klasse læste videre, men jeg er glad for at jeg gjorde, som jeg gjorde og føler virkelig, jeg har valgt rigtigt”, siger Jonas Poulsen.

ET ERHVERV MED MANGE MULIGHEDER

Han føjer til, at de studievejledere, han havde kontakt til i gymnasiet stort set ikke kendte til de uddannelsesmæssige alternativer, når man pludselig bliver træt af at gå i gymnasiet, og det synes han er lidt synd. Især fordi det bestemt ikke er nogen skam at gå håndværkervejen.

”Elektrikerfaget byder på rigtig mange muligheder for videreuddannelse. Selv har jeg ikke gjort op med mig selv, hvad jeg vil senere i livet, men min uddannelse åbner op for muligheder såsom autoriseret el-installatør eller f.eks. en uddannelse som maskinmester. Desuden finder mange vej til en række forskellige fag inden for industrien”, siger Jonas Poulsen.

Jonas Poulsen, der her ses sammen med mester Bo Larsen, kan godt se sig selv skabe en karriere som elektriker i off-shore industrien.

AT LEVE OP TIL DET DAGLIGE ANSVAR

I dag kan han se et formål med det, han laver og ved, at han ikke behøver stoppe efter endt uddannelse. Mulighederne ligger med andre ord åbne. Og som mester Bo Larsen udtrykker det, behøver man ikke at prøve kræfter med gymnasiet først.

”Mere end halvdelen af dem der går i gymnasiet ved ikke, hvad de vil - og mange af dem, der har taget en studentereksamen, ved heller ikke hvad de vil. Samtidig er det langt mere opdragende at være i lære. I skolen skal du kun stå til ansvar for dig selv. Her skal du også gøre det i forhold til kunde, svend og mester”, siger Bo Larsen, der selv startede i lære som elektriker med en 10. klasses afgangseksamen og nu er chef for en virksomhed med 34 ansatte.

Jonas Poulsen føjer til, at skoletrætheden for længst er væk. Nu skal han lære om emner, der interesserer ham, og så er det en helt anden form for lektier, der er tale om. Nu er det interessante fag, mens det i gymnasiet kunne være pokkers svært at mande sig op om morgenen for at gå i skole.

MÅSKE OFF-SHORE ER FREMTIDEN

Når det gælder planerne for fremtiden, er Jonas Poulsen ikke helt sikker endnu. At blive selvstændig er ikke lige det, der trækker, men til gengæld kunne han godt tænke sig at prøve kræfter med off-shore tilværelsen - også et område, hvor der er god brug for dygtige elektrikere. Og dem uddanner man et par stykker om året hos Sydkystens El.

ALSIDIGHED ER EN GOD KOLLEGA I HVERDAGEN

Selv om man har en idé om, at man gerne vil uddanne sig inden for ét bestemt fag, er det bestemt ikke nogen skade til at prøve kræfter med lidt forskelligt. Den holdning har man hos virksomheden Vida A/S, der påtager sig opgaver som hoved- samt totalentreprenør og beskæftiger 70 medarbejdere.

Virksomheden har rammeaftaler med tre kommuner, herunder Helsingør, og arbejder primært i Nordsjælland. Vida A/S er 10 år gammel og startede i 2004 med blot to mand på lønninglisten. I dag omsætter man for adskillige millioner kroner årligt og tilbyder en arbejdsplads, hvor der er mulighed for at prøve flere forskellige håndværksfag.

CHECKEDE FIRMAET PÅ FORHÅND

Alexander Patrick Estø på 23 år har været ansat i firmaet i et års tid som tømrerlærling, og faktisk havde han søgt information om firmaet, inden han blev ansat.

”Inden jeg fandt ud af, hvad jeg egentlig havde lyst til rent uddannelsesmæssigt havde jeg flere forskellige jobs, blandt andet som tjener, lige som jeg efter min 9. klasses afgangseksamen dels tog på Ore Efter-

skole, dels tog 2 år på HF. Men siden fandt jeg altså ud af, at jeg ville være tømrer og tog kontakt til firmaet her.

Jeg vidste altså, at der ville være mulighed for at prøve kræfter med forskellige fag - hvilket jeg også har gjort - men jeg er stadig sikker på, at tømrerfaget er det rigtige for mig”, siger Alexander Patrick Estø.

ALLE ER EN DEL AF ET FÆLLES MÅL

Det er ikke fordi, han selv er ud af en håndværkerfamilie, men det at sidde på kontor er bare ikke ham.

”Dagligdagen i virksomheden er meget varierende. Når man arbejder med store entrepriser har vi alle et fælles mål, og det er sjovt at være med til”, siger Alexander Patrick Estø.

Morten Elleskov, der er entreprischef i virksomheden, føjer til, at man i sagens natur arbejder både med større og mindre sager, lige som de lærlinge, der er ansat i virksomheden derfor også kommer ud på mange forskellige typer af jobs.

”Vi knytter lærlingen til en sag, og som Alexander selv fortæller, får du mulighed for at prøve alt inden for byggebranchen på vores byggepladser - uanset om du er i lære som murer eller tømrer.

Fra venstre ses André Hansen - der er uddannet som tømrer og nu er startet på en intern uddannelse som byggeleder i virksomheden - sammen med Alexander Patrick Estø Simon Christiansen og entreprischef Morten Elleskov.

Desuden har vi i høj grad egen produktion og forarbejdning af de materialer vi benytter i de renoverings- og byggeprojekter, vi påtager os. Det er altså en meget alsidig virksomhed at være ansat i”, siger Morten Elleskov.

GODE MULIGHEDER EFTERFØLGENDE

Han føjer til, at de lærlinge, der starter deres uddannelse hos Vida A/S får at vide, at de højst sandsynligt kan vende tilbage efter endt uddannelse for at prøve at fungere som arbejdsleder.

Og faktisk er mange af de byggeledere plus formænd, der er ansat i virksomheden i dag, uddannet her.

”Vi tror på en kultur, der siger at hvis man kan lide at være her, skal man også have lov til det, så vi føler langt hen ad vejen, at vi har et socialt ansvar”, siger Morten Elleskov.

Alexander Patrick Estø føler selv, han er landet på den rigtige hylde. Han har blandt andet været med til at renovere tagkonstruktioner og tagvinduer med intelligent klimakontrol og har allerede stiftet bekendtskab med mange typer af arbejdsopgaver.

EN FOR ALLE OG ALLE FOR EN

Alle 3 er fra Helsingør, hedder Olsen til efternavn, og alle 3 har valgt VVS faget som deres levevej ved at gå i lære hos en af Helsingørs traditionsrige VVS-virksomheder, nemlig Sylvest VVS, der har eksisteret i mere end 50 år. Her sætter man pris på de klassiske håndværksmæssige discipliner, og her står man sammen om at holde dem i hævd.

De 3 er den 19-årige Mads Olsen, der er lærling på andet år, den 22-årige Oliver Olsen, der ligeledes er lærling på andet år, og den 19-årige Sebastian Olsen, der er fjerde års lærling. Alle 3 er gået ud af 9. klasse, men Oliver Olsen har suppleret med et naturfagligt HTX forløb.

TRE FORSKELLIGE BAGGRUNDE

Baggrunden for at vælge VVS faget er lidt forskellig alt efter hvem af de 3, man spørger.

Efter HTX var Oliver Olsen lidt nervøs for at blive skoletræt, selv om han egentlig gerne vil læse videre., men det bliver formentlig inden for faget - men han kan også sagtens forestille sig at læse videre til ingeniør på et eller andet tidspunkt. Om han har lyst til at blive etablere sig som selvstændig, har han endnu ikke

besluttet sig for, men han vil dog ikke afvise tanken.

Mads Olsen har ikke på noget tidspunkt følt sig skoletræt, og han havde for så vidt også gode karakterer i skolen. Derfor blev han da også rådet til at læse videre og gå i gymnasiet, men han erkender, at han ikke gik vildt meget op i lektier og næppe ville have brugt sin studentereksamen til noget alligevel.

Sebastian Olsens baggrund for at vælge håndværkervejen er den klassiske for mange unge mennesker, nemlig at han har krudt i bagdelen og bare ikke duer til at sidde stille på en stol længere tid af gangen.

Mads Olsen og Oliver Olsen har begge prøvet faget i erhvervspraktik, og Sebastian Olsen var i erhvervspraktik hos Sylvest VVS både i 8. og 9. klasse, lige som han var ansat som arbejdsdreng i 3 måneder, inden den egentlige læretid startede.

ET FAG I RIVENDE UDVIKLING

Alle 3 har oplevet, at flere af kammeraterne har set lidt ned på dem, fordi de har valgt håndværkervejen, og Sebastian Olsen udtrykker det meget kontant: "Mange tror, at en VVS'er kun arbejder med lokummer!"

Man fristes til at kalde Oliver, Sebastian og Mads for Olsen Banden. De hedder i hvert alle 3 Olsen til efternavn og står sammen om at være en god arbejdskraft for Sylvest VVS i deres læretid.

Men det er langt fra sandheden for et fag, der har været i rivende udvikling og som i dag er både spændende, teknisk og alsidigt - et fag hvor der f.eks. også er mulighed for at gå videre ad teknikumvejen.

En moderne VVS'er beskæftiger sig således også med varmepumper, solvarme og luftvarme, så det er endvidere et fag, der er meget teknisk og handler om meget mere end bare rør og muffe.

Samtidig kan det også være et hårdt arbejde, der kræver en vis

fysik, men alt det får man som nystartet lærling et indtryk af på det 20 ugers grundforløb, der indleder den 4-årige uddannelse som også indeholder 4 skoleforløb på hver 10 uger.

Sylvest VVS beskæftiger 25 ansatte, hvoraf de 6 lærlinge, og selv om det grundlæggende kan være en god idé at prøve andre græsgange, vælger flere at blive i virksomheden efter endt uddannelse, hvis det er muligt. Her går man nemlig ikke kun op i håndværket, men også det gode sammenhold.

MAN SKAL KUNNE LEVE OP TIL SIT ANSVAR

Oprindeligt havde 17-årige Mathias Mikkelsen fra Helsingør overvejet at uddanne sig til revisor. Karaktererne i skolen var gode, og et fag som matematik faldt ham let. Men i 9. klasse blev han alvorligt skoletræt og fandt ud af, at på trods af de gode karakterer, var det ikke den boglige vej, han skulle vælge. Selv om skolevejlederne opfordrede ham til at fortsætte med bøgerne og rette kursen ind mod gymnasiet.

Mathias' far er uddannet som skibsbygger, så hammer, sav og ikke mindst træ var ham ikke fremmed. Derfor blev der lavet en aftale med Hamlet Maskinsnedkeri på Esrumvej i Helsingør, der gik ud på, at Mathias kunne planlægge sin uge, så den skiftede mellem et par dage i skole og et par dage som arbejdsdreng på værkstedet indtil, han endeligt havde besluttet sig for sit karriereforløb.

I den mellemliggende periode havde Mathias også overvejet tømrerfaget, men valget faldt altså på at uddanne sig til bygningsnedker, og i dag er han førsteårs lærling hos Hamlet Maskinsnedkeri, hvor de to indehavere Ole Bredlund og Kim Dahl Eriksen gennem årene har uddannet rigtig mange snedkere.

KAN LIDE AT HAVE ANSVAR

I det daglige er det Kim Dahl Eriksen, der har det faglige ansvar for lærlingenes uddannelse, og han lægger ikke skjul på, at man tager det for givet, de lever op til deres ansvar og forpligtelser i alle henseender - også når det gælder sådan noget som mødetid. Det er en indstilling, som Mathias Mikkelsen er helt med på.

”Jeg synes, der er for megen slendrian i folkeskolen, så jeg har det rigtig fint med, at der bliver stillet krav til mig og, at jeg skal kunne leve op til de forventninger, andre har til mig, når det f.eks. gælder mødetider og det at overholde en aftale”, siger han.

Når man vælger snedkeruddannelsen, er der mulighed for at uddanne sig i fire retninger, nemlig som bygningsnedker - som Mathias altså har valgt - samt som maskinsnedker, møbelsnedker og orgelbygger. I løbet af sit uddannelsesforløb kommer han også til at snuse til uddannelsen som maskinsnedker samt tømrerfaget, men det er mere for at blive briefet op på, hvad de to uddannelser indeholder.

”Mange snedkere kan dog lave tømrerarbejde, mens det omvend-

Kim Dahl Eriksen fra Hamlet Maskinsnedkeri stiller krav til sine lærlinge, når det f.eks. gælder ansvar og forpligtelser. Det har 17-årige Mathias Mikkelsen, der er i lære som bygningsnedker, det fint med. Han mener ganske enkelt, der er for megen slendrian i folkeskolen.

te kun sjældent er tilfældet”, siger Kim Dahl Eriksen fra Hamlet Maskinsnedkeri, hvor man i øvrigt kun uddanner snedkere og ikke tømrere. Selve uddannelsen tager 3 år og 8 måneder, og ifølge Mathias' mester er der mere eller mindre jobgaranti efter endt uddannelse, hvis man er indstillet på at gøre en indsats for at dygtiggøre sig.

SÆTTER EN ÆRE I SIT FAG

I det daglige arbejder Mathias med at lave vinduer, døre, inventar, køkkener etc. - altså de lidt finere arbejdsopgaver, hvor der stilles store krav til

de detaljemæssige finesser. Det passer ham fint, for også i sit fag er han omhyggelig og pligtopfyldende samt sætter en ære i, at aflevere et stykke arbejde, der ser pænt ud.

På spørgsmålet om, hvad hans kammerater siger til, at han har valgt håndværkervejen, svarer han, at det synes de er fint. Han synes selv, han har valgt rigtigt og siger, det er vigtigt at vælge en uddannelse, man kan lide. Samtidig lægger han ikke skjul på, at han synes, at skolevejlederne alt for ofte vælger den nemme løsning og næsten som standard anbefaler de unge at gå gymnasievejen.

DET MÅ GODT VÆRE LIDT HÅRDT OG STRESSSENDE

”Man kan hvad man beslutter sig for”. Det er mottoet for den 22-årige Sophie Vindal Larsen, der er i gang med en uddannelse som ledertrainee inden for detailhandel.

Arbejdspladsen er Kvikly i Prøvestenscentret i Helsingør, hvor hendes chef Claus Ljungdahl ikke er et sekund i tvivl om hendes evner som leder inden for detailhandel.

”I forhold til den almindelige uddannelse som salgsassistent er mange ting anderledes og langt mere krævende inden for denne uddannelse - både når det gælder dagligdagen her i butikken og skoleopholdene.

Der lægges nemlig ikke kun vægt på den faglige, men også den personlige udvikling. Det vil sige, hvordan du er som person - og Sophie har helt klart lederpotentiale”, fortæller Claus Ljungdahl.

JEG VIL FREM I FORRESTE RÆKKE

Sophie Vindal Larsen gik ud af 10. klasse og har taget handelsskolens grundforløb på 2 år. Hun har været ansat i Kvikly et års tid og skal i alt tilbringe 2 år i butikken.

Men inden, hun nåede til elevpladsen i Kvikly, prøvede hun også at arbejde som turistguide, hvilket

bekræftede hende i, at hun godt kan lide at arbejde med mennesker - og i øvrigt også kan lide at være med helt fremme i frontlinjen.

”Jeg har det rigtig dårligt med at blive gemt væk. Jeg vil være der, hvor tingene sker, og jeg har det rigtig fint med, at hverdagen gerne må være både lidt stressende og svær. Jeg kan nemlig godt lide at blive presset”, siger Sophie Vindal Larsen.

EN DAGLIGDAG MED LEDERANSVAR

Hun har mange drømme om fremtiden, men fælles for dem alle er altså, at hun vil have med mennesker at gøre. Blandt andet fordi hun godt kan lide at være et forbillede for andre og ikke mindst prøve nye ting.

Officielt bliver hun uddannet som salgsassistent, men med den indbyggede fordel, at hun har mulighed for ganske hurtigt at avancere til salgsleder. Allerede her i forbindelse med uddannelsen har hun under elevtiden fået ansvaret for andre salgsmedarbejdere i Kvikly. Det er ganske enkelt en del af forløbet.

HÅRDERE SKOLE END NORMALT

Endvidere har hun det daglige ansvar for en hel en afdeling - nemlig køk-

ken- og gourmetafdelingen i Kvikly i Prøvestenscentret, hvor hun også er budgetansvarlig og har ansvaret for vareopstillingen i afdelingen.

Når man er i gang med en uddannelse som ledertrainee er det ikke kun dagligdagen i butikken, der byder på udfordringer.

Det gør skoleopholdene også, idet de kommende ledere ikke bare skal lære, men også testes på deres evner til at samarbejde. Det betyder forskellige former for egentlig ganske krævende opgaver, der skal løses - hvorefter deltagerne skal evaluere hinandens indsats. Lidt lige som i Robinson Ekspeditionen.

SKAL KUNNE TÅLE KRITIK

Det er ikke noget problem for Sophie Vindal Larsen, der sagtens kan hånd-

tere kritik - så længe den er konstruktiv og gør hende bedre til at løse de opgaver, hun stilles overfor.

Selv føler hun, at hun er meget kreativ anlagt og kan lide at gøre tingene på en anden - en alternativ måde - hvis muligt. Og det er vel ikke den værste evne at have i detailhandelsbranchen.

Uddannelsen til ledertrainee er hård - hvis ikke man laver sine opgaver, er der no mercy og så er det ud - og der er tale om et længere skoleforløb end i den normale uddannelse som butiksassistent. Desuden afsluttes med en eksamen, der nærmest kan sammenlignes med merkonomuddannelsen i personligt lederskab. Det er en uddannelse for dem, der har sat sig mål her i livet - og det har Sophie Vindal Larsen...!

TAGPAP ER ANDET END BARE PÅ TAGET

Hvis der er nogle som tror, at en tagdækker "bare" arbejder med tagpap - altså varmer noget pap op med blæselampen og klistrer det på et tag - kan de godt tro om igen. Tagpap er blevet et højteknologisk produkt, der gør uddannelsen som tagdækker til et specialstof, hvor snilde og talent er to gode egenskaber at have med i bagagen.

Tilbage i de glade 60'ere, hvor Familien Danmark i en lind strøm byggede parcel- og typehuse med flade tage - for senere at fortryde det bitterligt fordi flade tage dengang var noget rigtig utæt skidt - var tagpap et produkt, der i allerhøjeste grad levede op til sit navn: pap man limer på taget.

I dag er det en helt anden sag. Tagpap er blevet et produkt, der dels er blevet arkitekternes yngling inden for tagbeklædning, dels er blevet et produkt, der indgår som en naturlig del i den klimaskærm vi efterhånden er nødt til at opbygge for at beskytte os mod elementernes rasen.

ET FAG DER FLUKS FANGEDE

To af de, der har valgt at arbejde med faget, er Tesec Svendsen, der er 27 år gammel og netop er startet som

lærling, samt Nicolai Zacho, der er 25 år og netop er færdiguddannet som tagdækker. Det er en uddannelse, der tager mellem 2 år og 6 måneder eller 2 år og 11 måneder alt efter faglig og boglig baggrund.

Begge er ansat i Kvistgaard firmaet KBK Tagentreprise, der primært arbejder med tagrenovering over det meste af Nordsjælland samt i Storkøbenhavn, hvor man blandt andet har renoveret tagene på tre krydstogts-terminaler. Men hvorfor blev det så lige en uddannelse som tagdækker, der fangede de to?

Tesec Svendsen udtrykker det meget klart: "Jeg startede som arbejdsmand i firmaet, og det der med at få lov til at rende rundt med en håndbrænder, var lige noget, der fangede min interesse. Jeg gik ud af skolen med en 9. klasses afgangseksamen og har arbejdet som arbejdsdreng både som tømrer og murer, men det her fag fangede min interesse med det samme".

Nicolai Zacho udtrykker det på samme måde: "Jeg var fascineret af de der tagdækkere, der så at sige med ild i hånden kunne gøre et tag tæt. Dernæst var det et fag, hvor man er beskæftiget udendørs, og det

Entrepriseleder Tony Blach fra KBK Tagentreprise flankeret af Tesec Svendsen, der netop er startet som lærling, og Nicolai Zacho, der netop har aflagt svendprøve.

prioriterede jeg højt", siger Nicolai Zacho og føjer til, at han som ordblind efter 9. klasse skulle finde et håndværksfag at beskæftige sig med.

TAGPAP SOM MODERNE KLIMASKÆRM

Som nævnt er moderne tagpap blevet et højteknologisk produkt, der er supermoderne, fordi flade tage er populære hos arkitekterne, der kan putte flere etagemeter ind i husene uden at overskride byggehøjden. Samtidig giver tagpap større arkitektonisk frihed end tegl.

Desuden kan tagpap kombineres med et lag af en græslignende bevoksning, som forsinker regnvandet i

dets vej mod jorden. Ikke uvæsentligt i en tid, hvor skybruddene bliver stadig mere voldsomme.

KBK Tagentreprise beskæftiger 25 mand og arbejder mest med renovering. Samtidig er det en branche og et fag, hvor der er et stort behov for lærlinge samt ikke mindst gode muligheder for at få job efter endt uddannelse. Desuden er det fag, der giver gode muligheder for at læse videre, eksempelvis til konstruktør - men det er også et fag, der henvender sig til dem, der kan lide høj grad af frihed og selvstændighed. Det er i høj grad en arbejdsdag med frihed under ansvar.

AUTOMEKANIKER MED STUDENTEREKSAMEN

Der er med garanti ikke ret mange automekanikere i Danmark, der kan skrive en sproglig studentereksamen på deres visitkort. 25-årige Lean Moltke-Hemmingsen er dog en af dem. Han har nemlig taget både 9. klasses og 10. klasses afgangseksamen - samt en sproglig studentereksamen.

Han siger det ikke direkte, men et eller andet sted lod han sig nok rive med af skolekammeraternes valg. Størstedelen tog nemlig en studentereksamen og startede derefter på universitetet - hvorefter flere efterhånden er droppet ud.

Det samme gjorde sig altså gældende for Lean Moltke-Hemmingsen, der dog ikke var et sekund i tvivl om, hvad bøgerne skulle erstattes med, da tilværelsen som gymnasiast sluttede. Nemlig en uddannelse som automekaniker.

HAR IKKE SPILDT TIDEN I GYMNASIET

Interessen for biler kom stille og roligt, da Lean Moltke-Hemmingsen købte sin første bil, og skiftet har han ingenlunde fortrudt.

På den anden side mener han dog heller ikke, at han på nogen måde har spildt tiden i gymnasiet. Det var

bare ikke lige der, hans fremtid lå. Til gengæld er han sikker på, at de boglige færdigheder, han har tilegnet sig via den gymnasiale uddannelse også kommer ham til gode i uddannelsen som automekaniker.

Ansættelsen som automekanikerpårlærling er sket hos autoforhandler Per Falken fra Falken Auto i Helsingør. Han beskæftiger permanent 4-5 lærlinge plus erhvervspraktikanter fra folkeskolen.

GÅR DEN ADMINISTRATIVE VEJ

”Som nævnt føler jeg ikke, jeg har spildt tiden i gymnasiet, og selv om jeg nu er i gang med det sidste år af min uddannelse som automekaniker, ser jeg nok ikke mig selv skrue på biler resten af mine dage.

Derimod ser jeg sandsynligvis en fremtid inden for bilsalg, måske som biløkonom, der er den administrative del af en sælgeruddannelse”, siger Lean Moltke-Hemmingsen.

Det er ikke fordi, han ikke kan lide at skrue på biler, og interessen for den IT-mæssige del af uddannelsen - en bil er jo i dag en kørende computer - er også på plads. Men set med hans øjne kommer fremtiden altså til at ligge inden for salg eller admi-

Lean Moltke-Hemmingsen er ikke som de fleste automekanikerpårlærlinge. Han tog nemlig en sproglig studentereksamen, inden han fuldstændig skiftede spor. Men valget er måske slet ikke så dumt endda - og Lean Moltke-Hemmingsen har en klar plan for sin fremtid.

nistration. Og så er det jo ikke helt skævt at have kombineret en boglig studentereksamen med en praktisk uddannelse som automekaniker.

MODENHED ER ESSENTIEL

Direktør Per Falken fra Falken Auto er glad for at have en lærling med de kompetencer og ambitioner, som Lean Moltke-Hemmingsen har.

”Man kan nemlig også komme for tidligt i lære, hvilket jeg har set adskillige eksempler på. Vi sætter pris på, at lærlingene skal selv kunne magte at tage initiativ, og vi gør meg-

et ud af at interviewe de unge for at danne os det bedst mulige indtryk, inden vi tegner kontrakt med dem.

Vi lægger i høj grad vægt på ansvar og modenhed, hvilket jeg anser for at være to markante kvalifikationer - ikke bare inden for vores fag, men generelt set, når et ungt menneske skal ud og søge en læreplads”, siger Per Falken.

Desværre er det ikke altid modenheden, der er dominerende, når et ungt menneske møder op til samtale med mor eller far ved siden - og de vil med til jobsamtalen...!

DER ER MANGE KREATIVE MULIGHEDER SOM MALER

Hvis man er ansat i Malerfirmaet Nordkysten i Helsingør, kan man meget vel risikere at komme i fængsel. I hvert fald har firmaet stået for alt malerarbejdet i byens gamle arrest, der ligger i forbindelse med Rådhuset på Stengade og i dag er indrettet til et spændende - for ikke at sige fængslende - kontormiljø.

Netop renoveringsarbejde er et af firmaets store arbejdsområder, og arbejdet på arresten i Helsingør indbragte da også i 2007 en pris fra Helsingør og Omegns Malerlaug for "den forbilledlige transformation fra ubenyttet fængsel til et smukt og utraditionelt kontorhus med respekt og agtelse for det gode og kreative håndværk." Og det er man ret stolt af i firmaet.

SPÆNDENDE RENOVERINGSARBEJDER

Se, hvis man synes, det er spændende at være maler og gerne vil udforske sine egne kreative evner inden for faget, ja så er Malerfirmaet Nordkysten nok ikke det værste sted at være i lære.

Firmaet har nemlig også renoveret den smukke byrådssal i de statelige, gamle bygninger. Men almindelig bygningsmaling, facaderenovering

og nybygning hører selvfølgelig også til dagens orden. Virksomheden, der blev etableret i 1924, ledes i dag af Kim Kristensen og har fast 6-7 ansatte. To af disse er Christian Buerholdt på 19 år, der netop er startet i malerlære, og Mathilde Nielsen på 23 år, der er ca. 2 år inde i uddannelsen.

FRA GARDERHUSAR TIL MALER

Christian Buerholdt gik ud af 10. klasse, og vidste egentlig ikke så meget om, hvad han ville - andet end det skulle være noget kreativt.

Egentlig startede han med at gå i lære som automekaniker, men det var ikke lige sagen, og efter et godt råd fra sin mor - som han selv med et smil betegner som kreativ - blev det så malerlære.

Mathilde Nielsen gik ud af 9. klasse, og da hun er ordblind, var hun godt klare over, at det nok ikke var den boglige vej, hun skulle vælge. Derfor blev det til 5 års ansættelse i Netto - plus at på sit CV kan skrive, at hun har været garderhusar.

Det er der nok ikke mange piger, der har prøvet, men hun kan lide at bruge sine hænder, og da hun har en kusine, der også har valgt malerfaget, så blev det altså den hylde, hun lan-

Malerfirmaet Nordkysten ledes i dag Kim Kristensen, der her ses sammen med de to lærlinge Christian Buerholdt og Mathilde Nielsen. Firmaet har stået for mange spændende renoveringsarbejder i Helsingør - blandt andre den gamle arrest og byrådssalen.

dede på, hvilket hun er ganske godt tilfreds med.

KRÆVER VILJE OG MOTIVATION

Mens Mathilde Nielsen ikke umiddelbart har planer om at bruge sin uddannelse til at etablere sig som selvstændig maler, er det bestemt tanker, Christian Buerholdt har.

Mathilde Nielsen sætter pris på mange forskellige arbejdsopgaver

i løbet af dagen, men er mest til at holde fri efter fyraften, mens Christian Buerholdt godt kan se sig i rollen som selvstændig malermester. Begge er dog enige om, at uddannelsen til maler, der i alt tager 3,5 år, kræver vilje og motivation.

Det er således ikke nemmere at være lærling end at gå i skole, og det er bestemt heller ikke en sovepude at være lærling.

MURERFAGET ER SJOVT OG AFVEKSLLENDE

Egentlig ville 20-årige Jacob Willadsen på 20 år have været brandmand. Men da man skal være 21 år for at udleve den drøm, var det ikke muligt at realisere den, da den opstod.

I stedet er han nu i lære på tredje år som murer hos murermester Mads Jessen Jensen i Helsingør - og det var lidt af et tilfælde, det lige blev murerfaget, der blev valgt.

”Jeg fik sådan lidt sat stolen for døren derhjemme med et krav om, at jeg skulle finde mig et arbejde, da jeg gik ud af 9 klasse. Jeg fandt ud af, at der var en ledig læreplads her - og heldigvis har det så vist sig, at det er et fag, jeg kan lide”, siger Jacob Willadsen.

Det samme siger Asger Piilgaard, der er 18 år og førsteårs lærling, der oven i købet også synes, det er sjovt at være murer. Han gik ud af 10. klasse og har været i erhvervspraktik hos Mads Jessen Jensen både i 9. og 10. klasse, så meget tyder på, at begge har fundet en levevej, der passer dem.

ARBEJDER FAST PÅ KRONBORG SLOT

Mads Jessen Jensen beskæftiger 15 ansatte, og virksomheden arbejder primært med ombygning samt reno-

vering. Og når man driver virksomhed i en by som Helsingør kan man oven i købet være så heldig at arbejde på spændende steder som Kronborg Slot. Her har firmaet således 6 mand fast tilknyttet med daglige arbejdsopgaver på både selve slottet og voldmurene.

Man finder næppe nogen mere spændende og interessant arbejdsplads, der samtidig stiller krav om gode, håndværksmæssige kvaliteter.

GODMODIGT DRILLERI

Jacob Willadsen har en ambition om først at arbejde som murersvend og så på et senere tidspunkt at blive selvstændig., mens Asger Piilgaard endnu ikke har taget stilling til den side af tilværelsen som murer.

Begge er dog enige om, at de har valgt et fag, de har det godt med, og under uddannelsen, der tager 3,5 år, skal de vælge deres speciale inden for energi, renovering, tag, fliser og murværk - områder som de alle kommer i berøring med i deres læretid.

Når mester driller dem lidt, siger han, at de har valgt et fag, der ikke er mange damer i, men det ser nu ikke ud til at genere dem. De har det godt med det fag, de har valgt - og selv om

Murermester Mads Jessen Jensen sammen med de to lærlinge Jacob Willadsen og Asger Piilgaard.

de af kammeraterne, der gik videre i gymnasiet godt kan finde på at drille lidt også, synes de to lærlinge, de har en sjov og spændende arbejdsplads.

MESTER STILLER KRAV

Men mester stiller krav til sine lærlinge - og han har faktisk prøvet at måtte skille sig af med 3 lærlinge, fordi de ganske enkelt ikke passede deres arbejde ordentligt.

”Man skal møde til tiden, og man skal passe sit arbejde, men der skal faktisk meget til, før man kan fyre en lærling.

Det er et længere forløb med 3 skriftlige advarsler afsluttende med et møde, hvor mesteren forelægger sagen for et udvalg bestående af repræsentanter fra blandt andet den tekniske skole, fagforeningen og Dansk Byggeri. Dernæst får lærlingen mulighed for at forsvare sig, men i et enkelt tilfælde oplevede vi, at han ganske enkelt ikke mødte op - og så var den sag lige som afgjort”, siger Mads Jessen Jensen.

Til gengæld ansætter han gerne gode lærlinge efter endt uddannelse, hvis det er muligt.

KÆRLIGHEDEN TIL MAD ER DEN STORE DRIVKRAFT

Hvis man har lyst til at blive kok, er det naturligvis en god idé, at man kan lide at lave mad.

Og det kan 22-årige Sascha Alexandra Rosenkjær, 22 år fra Helsingør. Hun er nemlig ansat som kokkelev i restauranten Madam Sprunck i byens pulserende centrum. Den ligger i en ejendom, hvor indehaveren Jakob Christensen også driver hotel. Her skal hun arbejde i halvandet år, en periode, der udgør det tredje hovedforløb i hendes uddannelse.

At være ansat hos en arbejdsgiver, der både driver restaurant og hotel, er naturligvis med til at gøre hverdagen i køkkenet alsidig, men det betyder også ofte lange arbejdsdage og vagter på skæve tidspunkter. Noget, der iøvrigt generelt er kendetegnende for kokkefaget.

KANON SJOVT AT LAVe MAD

”Det er dog ikke noget, der generer mig”, siger Sascha Alexandra Rosenkjær, der gik ud af folkeskolen efter 9. klasse og derefter tog et år på højskole.

At blive kok er egentlig ikke noget, hun har drømt specielt om at blive. Hun synes bare det er kanon sjovt at lave mad - noget hun for alvor fik

interesse for under opholdet på højskolen.

”Oprindeligt havde jeg en plan om at søge ind på medieskolen for at uddanne mig til filminstruktør. Jeg er nemlig ud af en familie med mange kunstnere - men da det også er en familie, der holder af god mad, ja så er valget som kok nok ikke helt så skævt alligevel”, siger Sascha Alexandra Rosenkjær.

DRØMMEN OM UDlandet

Hun ser således flere aspekter i kokkefaget end bare det at røre i gryderne. Aspekter, der både handler om kultur og kreativitet samt ikke mindst det at arbejde med mennesker.

”At lave mad er sjovt, og jeg kunne rigtig godt tænke mig at komme til at arbejde i udlandet og tage en masse inspiration med hjem fra mine foretrukne ”madlande”, nemlig Frankrig og Italien. Men Asien kunne jeg også godt tænke mig at rejse rundt i”, siger Sascha Alexandra Rosenkjær.

Hun ser kokkefaget som et fag, hvor der er mulighed for både at lege og eksperimentere samt ikke mindst et fag, hvor der er mulighed for at tage ansvar, når det kræves. Især i en hverdag, der kan være travl, hektisk

Jakob Christensen fra Madam Sprunck er gået i køkkenet sammen med Sascha Alexandra Rosenkjær.

og hvor tingene nogle gange går rigtig, rigtig stærkt.

BLIV BEDRE GENNEM INSPIRATION

Mange kokke har store drømme om at blive selvstændige og starte egen restaurant.

De tanker har Sascha Alexandra Rosenkjær dog ikke - men at rejse ud i den store verden for at opleve gastronomi og kulinariske nydelser under fremmede himmelstrøg for at lade sig inspirere til at blive bedre til sit fag er vel også en ambition i sig

selv.

Køkkenet på Madam Sprunck beskæftiger 4 ansatte, og som nævnt er det et hårdt job med skæve arbejdstider og en arbejdsdag på ofte 12 timer.

”Det er klart noget, man skal være indstillet på, når man vælger dette fag. Som Sascha siger er det et sjovt og spændende job, men man skal altså også være parat til at tage det sure med det søde”, siger Jakob Christensen, der selv holder af sin travle hverdag.

GJORDE SOM DE ANDRE - OG FORTRØD SÅ

Alle kammeraterne startede i gymnasiet. Så det gjorde 18-årige Jannick Sylvest Rasmussen fra Helsingør også.

Med en 10. klasses afgangseksamen fra Helsingør Lilleskole gik turen således målrettet mod gymnasiet, hvor han startede på den naturgeografiske linje. Det varede dog kun et halvt år, før han havde fået nok.

”Det var da fedt at være sammen med alle kammeraterne, men det var altså ikke nok til at forhindre, at jeg blev skoletræt.

Det var nok de mange lektier, der gjorde udslaget, og jeg kunne forudse, at jeg skulle kæmpe for at holde et acceptabelt gennemsnit. Jeg havde med andre ord ikke lyst til at slås for at holde niveauet gennem 3 år”.

Sådan siger Jannick Sylvest Rasmussen, der i øvrigt konstaterer, at det også er blevet særdeles hårdt at komme videre i uddannelsessystemet, idet mange af de videregående uddannelser kræver ganske høje karaktergennemsnit.

I LÆRE FLERE ÅR FOR AT SLÅ SØM I

En skole som Helsingør Lilleskole er næppe storleverandør af elever til de tekniske skoler, og Jannick Sylvest

Rasmussen er da også den eneste fra den gamle 10. klasse, der er gået håndværkervejen.

I dag er han ansat som tømrerlærling i firmaet Nøraa Entreprise A/S i Helsingør - en tømrer og entreprenørvirksomhed, der beskæftiger 20 mand og tager sig af forskellige former for hovedentrepriser inden for såvel renovering som nybygning.

”Nogle af mine gamle kammerater fra skolen spørger, om det virkelig skal tage flere år at lære at banke søm i et bræt.

Men jeg er glad for, at jeg tog springet fra skolen - og faktisk skal man altså også kunne bruge pæren på den her uddannelse”, siger Jannick Sylvest Rasmussen, der i sit nye liv som tømrerlærling har fået så meget frisk mod på tilværelsen, at man måske godt kunne finde på at læse videre til arkitekt eller ingeniør.

HUSK RESPEKTEN FOR HÅNDVÆRKET

Han er desuden glad for at arbejde i en virksomhed, hvor der er mulighed for at snuse til mere end ”blot at slå søm i et bræt”. Jannick Sylvest Rasmussen har været ansat i Nøraa Entreprise A/S i 4 måneder og siger, at her lærer man at tænke selv samt

Nøraa Entreprise A/S arbejder som hovedentreprenør i byggebranchen. Her ses Flemming Nøraa sammen med Jannick Sylvest Rasmussen

håndtere forslag problemløsning. Selvstændigheden er med andre ord i højsædet.

”Jeg startede selv som snedker i 1994, og jeg vil absolut gøre mig til talsmand for bare en smule mere respekt for håndværksfagene.

At være håndværker er noget, man skal være stolt af. Gode, danske håndværkere er efterspurgt i udlandet, så hvis man har mod på det, er der også masser af muligheder for at prøve kræfter uden for landets grænser.

Men uanset om man vælger at rejse udenlands eller man vælger at

arbejde herhjemme, er der altid brug for en god håndværker, hvilket betyder, at der også er gode indtjeningsmuligheder”, siger Flemming Nøraa

Han føjer til, at under den nu overståede finanskrise manglede der i sagens natur lærepladser til mange lærlinge. Men nu ser billedet helt anderledes ud.

I Nøraa Entreprise A/S har man haft flere lærlinge, der lige har smagt på gymnasiet, så i den henseende er Jannick Sylvest Rasmussen langt fra den eneste. Mange andre har altså gjort sig den erfaring - for senere at finde en helt rigtige levevej.

TRAVL HVERDAG I TRÆLASTEN

I gamle dage - for faktisk ikke så længe siden - var der ingen, som var i tvivl om, hvad man mente, når man talte om en trælasthandel. Men ingenting er som bekendt som, det var engang, og derfor står de unge mennesker i dag i kø for at blive lærlinge i Føtex - men ikke i den lokale trælasthandel.

Og det er egentlig lidt synd, for en trælasthandel har udviklet sig fra mere eller mindre kun at handle med brædder og planker i metermål til at være det fælles indkøbsmæssige omdrejningspunkt for den moderne håndværker.

En moderne trælasthandel kan også kaldes for Stark - en af landets største kæder inden for sit felt med mere end 90 butikker fordelt over hele landet, og i Helsingør finder vi direktør Jonathan Bisgaard, der fortæller om dagligdagen i en trælasthandel anno 2015.

VI SKAL KUNNE SKAFFE ALT

Nærmeste nabo til Stark i Helsingør er et større byggemarked, men selv om det langt hen ad vejen er præcis de samme varer, man finder på hylderne her skal Jonathan Bisgaard ikke have noget af at kalde Stark for et

byggemarked. En moderne trælasthandel er meget mere.

”Den helt store forskel er, at i et byggemarked, er det primært private, der udgøre kundemassen, mens det hos os er en helt anden fordeling, nemlig 70 procent håndværkere og 30 procent private kunder. Vi har mere end 30.000 forskellige varenumre, og vi har desuden kompetencen til at løse en række specialopgaver - samt ikke mindst skaffe alt”, siger Jonathan Bisgaard.

HAR ALTID HAFT LYST TIL DET HER

20-årige Andreas Sponholtz Willumsen kunne godt se en fremtid som ansat i en trælasthandel, og det er en karriere, han godt kan se fortsætte også efter endt uddannelse.

”Jeg gik ud af folkeskolen efter 10. klasse. Så tog jeg et sabbatår, hvor jeg blandt andet arbejdede lidt som arbejdsdreng i en tømrervirksomhed, så prøvede jeg kræfter med dagligdagen som butiksansat i Netto, men syntes stadig jeg var lidt for umoden.

Dernæst tog jeg så handelsskolens 2-årige grundforløb, inden jeg valgte at komme i lære her. Det er jeg rigtig glad for. Der er nemlig tale om en afvekslende hverdag med mange

Direktør Jonathan Bisgaard og Andreas Sponholtz Willumsen fotograferet med nogle af de mange brædder man finder i en trælast - sammen med masser af værktøj og udstyr til håndværkere.

forskelligartede arbejdsopgaver - og egentlig har jeg altid haft lyst til at beskæftige mig med håndværk”, siger Andreas Sponholtz Willumsen.

SATSER PÅ FRIHED UNDER ANSVAR

Stark i Helsingør beskæftiger 25 fuldtidsansatte samt adskillige deltidsansatte, og en af de helt store arbejdsopgaver er kunderådgivning og vejledning.

”Efter endt uddannelse er der desuden gode jobmuligheder. Både internt i kæden og eksternt, hvis man ikke ønsker eller ikke kan blive i Stark. Mange af producenterne ansætter nemlig typisk trælastudannede

de som konsulenter på eksempelvis værktøjssiden, lige som uddannelsen naturligvis også kan bruges mere generelt inden detailhandelsbranchen”, siger Jonathan Bisgaard.

Uddannelsen som salgsassistent i Stark starter med HHX eller handelsskolens grundforløb, hvorefter man så er ansat i en butik i 2 år - et forløb, der desuden også indbefatter flere forløb på handelsskole. I dagligdagen bestræber Starck kæden sig på at give stor grad af frihed under ansvar. Og det kan Andreas Sponholtz Willumsen lide - sammen med den afvekslende hverdag i øvrigt både på pladsen og i butikken.

KAM OG SAKS ER KUN EN DEL AF FRISØRJOBET

At arbejde som frisør kræver ikke kun, at man kan håndtere kam og saks. Det kræver også, at man kan lide at snakke med kunderne. At arbejde som frisør er nemlig et fag, hvor man også skal kunne lytte, gå ind i en dialog på kundens præmisser og faktisk være lidt af en sjælesørger.

”Det vigtigste er naturligvis, at kunden har fået en frisure, vedkommende kan lide, når han eller hun går ud af døren til salonen.

Men man skal altså også være klar over, at kunderne forventer en oplevelse, når de ringer for at bestille tid. Så hvis man ikke kan lide at snakke med andre mennesker, skal man nok finde sig et andet fag”.

NÆGTEDE AT ACCEPTERE PRESSET

Sådan siger 20-årige Louise Jensen fra Hillerød. Hun mangler halvandet år ud af de 4 år, frisøruddannelsen tager - og hun er helt sikker på, hun har valgt det rigtige fag. Både fordi det er et servicefag, hun kan lide, og fordi det er et fag, hvor hun skal arbejde med sine hænder.

”Jeg har længe været klar over, at det er inden for et servicefag, jeg skal slå mine folder. Og samtidig har jeg erkendt, at jeg ikke er specielt bogligt

stærk. Derfor er det her lige mig”, siger hun.

Louise Jensen gik ud af 10. klasse og kunne måske godt have forbedret sine karakterer - blandt andet fordi hun følte et pres fra omgivelserne i form af en forventning om, at hun da skulle i gymnasiet.

HAR TALENT FOR FAGET

”Men det havde jeg ganske enkelt ikke lyst til. Jeg var skoletræt og vidste, at det ikke var den vej, jeg skulle gå. Derfor tog jeg et halvt år på produktionsskolen, inden jeg besluttede mig for at gå frisørvejen og startede på det 20 ugers grundforløb.

Louise Jensen har tidligere været i erhvervspraktik i Guys & Dolls i Stjernegade i Helsingør, hvor hun tilbringer sin læretid, og ifølge indehaver Fanny Hirtsgaard har hun talent for faget.

”Vi ringer gerne til frisørskolen, når vi skal bruge en elev, og derefter ansætter vi eleven med en prøvetid på 3 måneder. Jeg forventer som en helt naturlig selvfølge, at eleven er kreativ, er god til at kommunikere med kunderne, er glad, serviceminded og udadvendt. Så skal selve håndlaget og fornemmelsen for

Louise Jensen har fundet frem til lige præcis det fag, hun kan lide at arbejde med. Her ses hun sammen med Fanny Hirtsgaard fra Guys and Dolls.

håndværket nok også komme. Frisørfaget er jo klart et servicefag. At gå til frisøren skal være en oplevelse, og som frisør skal man kunne lide at være sammen med kunderne”, siger Fanny Hirtsgaard.

DRØMMEN ER TV-BRANCHEN

Når Louise Jensen er færdiguddannet, vil hun gerne kombinere frisørfaget med noget mere. Hun vil nemlig gerne være stylist, hvor hår, tøj og kosmetik skal gå op i en højere

enhed, og her er drømmen helt klar:

”Jeg kunne godt tænke mig at komme til at arbejde inden for TV-branchen, f.eks. som påklæderske eller sminkør på de store TV produktioner”, siger hun.

Under uddannelsen til frisør skal Louise Jensen 5 gange på skole i 6-8 uger af gangen inden for de 4 år uddannelsen tager, hvortil kommer 4 specialeforløb på hver 2 uger. Uddannelsen til stylist er en efteruddannelse til frisørfaget.

DANSKE HÅNDVÆRKERE ER I VERDENSKLASSE

”Som dansk håndværker er alle døre åbne i hele Norden - ja for så vidt hele verdenen. Vi har et unikt uddannelsessystem, der ikke kendes ret mange andre steder. Så mit råd til de unge mennesker er - kom i gang og få en uddannelse”.

Så tydelig er udmeldingen fra Thomas Vindahl fra virksomheden FVA-VVS i Hornbæk, hvor den 21-årige Andreas Aamann fra Nærum er i lære som blikkenslager, og den 22-årige Julius Popovic er i lære som VVS energispecialist.

Begge er gået ud af folkeskolen efter 10. klasse, og selv om de endnu ikke er færdiguddannede, føler de begge, at de har valgt en uddannelsesmæssig vej med mange daglige og spændende udfordringer samt ikke mindst mange forskellige arbejdsopgaver.

BEGGE VAR MEGET I TVIVL

”Jeg vidste ikke, hvad jeg skulle efter 9. klasse, så jeg blev i skolen og tog 10. klasse - også for at få lidt mere klarhed over mine ønsker.

Jeg var dog klar over, at jeg ville ud i et fag, hvor jeg skulle bruge mine hænder, så jeg startede på automekanikeruddannelsens grundforløb.

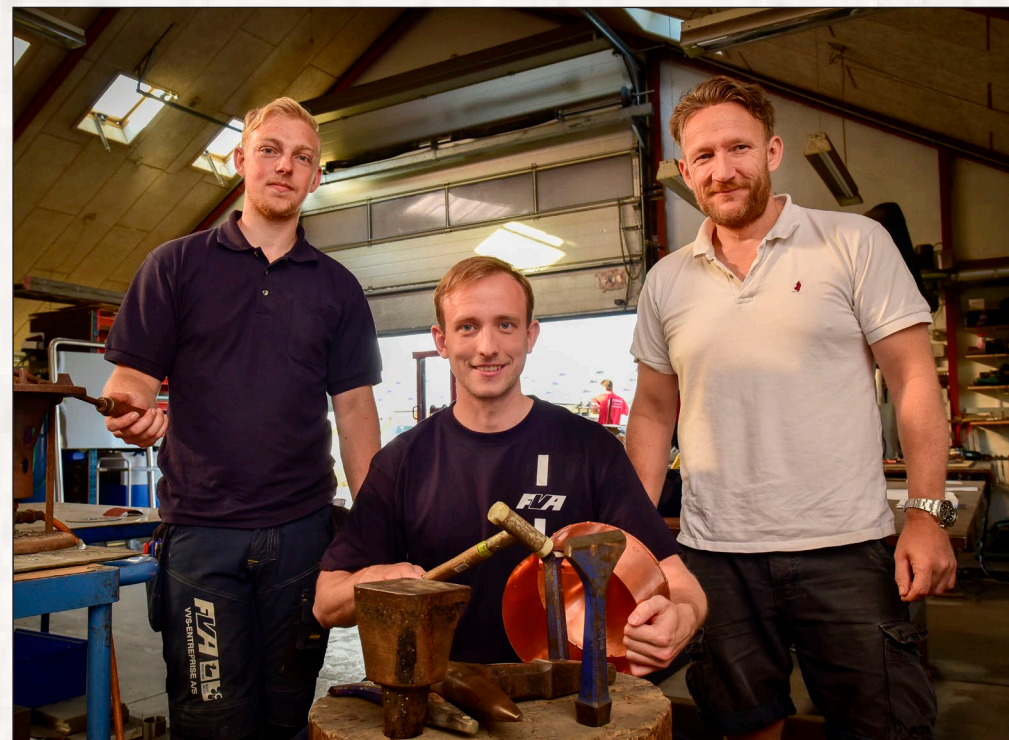
Men et allergiproblem tvang mig imidlertid til at skifte karriere, hvorefter jeg startede på erhvervsskolen for at prøve kræfter med blikkenslagerfaget. Det fandt jeg så ud af lige var mig, så nu har han været i gang her i et halvt år”, siger Andreas Aamann.

Kammeraten Julius Popovic var også i tvivl. Han tog ligeledes 10. klasses afgangseksamen og startede derefter på Landtransportskolens grundforløb. Han var dog ikke i stand til at finde en læreplads, og efter et kort besøg på produktionsskolen, kom han her til virksomheden, hvor han nu har været ansat i 3 år som VVS lærling med henblik på at specialisere sig inden for energiteknologi.

ET ØNSKE OM MERE VEJLEDNING

Både Andreas Aamann og Julius Popovic har gode karakterer, men føler der er for lidt praktik i folkeskolen.

De synes begge, det vil være fint, hvis der er mulighed for noget mere praktik i såvel 8. som 9. klasse. Det er trods alt den bedste måde at snuse til et fag, så man kan få bare lidt føling med det. Og begge var de altså rigtig meget i tvivl, da de stod overfor at skulle vælge den karriere, der

Andreas Aamann og Julius Popovic har valgt at fokusere på grene af samme fag, nemlig traditionelt VVS samt blikkenslagerarbejde og mere avanceret VVS med fokus på energistyring. De ses her sammen med Thomas Vindahl fra FVA-VVS.

kommer til at præge deres tilværelse - hvilket trods alt er en vigtig beslutning.

TO VARIANTER AF EN UDDANNELSE

Kammeraterne er for de flestes vedkommende gået den boglige vej, men Andreas Aamann og Julius Popovic har det fint med deres valg.

Som blikkenslagerlærling skal Andreas Aamann både arbejde med udendørs VVS, samt traditionelt indendørs arbejde med zink og kobber, mens Julius Popovic skal arbejde

med indendørs vand, varme og gas. Som energispecialist er det en lidt mere teknisk uddannelse, hvor der i sagens natur også skal laves Co2 beregninger etc.

Begge uddannelser har dog en varighed på 4 år inklusive grundforløbet, og begge har fundet lærepladsen her med hjælp fra den tekniske skole. Som virksomhed beskæftiger FVA-VVS ca. 60 ansatte inden for både VVS, el og kloak og har konstant 7-8 lærlinge inden for disse faggrupper.

SEBASTIAN FALDT I GRYDEN SOM BARN

Alle kender historien om Obelix, der som barn faldt i gryden med trylleledrik. Sådan har 19-årige Sebastian Tromborg-Nielsen fra Gilleleje det også.

Lige siden han var lille, har han været sikker på, at elektrikerfaget lige var ham. Hans morfar er nemlig elektriker, og mange er de gange, hvor han har fået lov til at hjælpe til med forskelligt forefaldende arbejde.

”Pludselig en dag fik jeg ved et uheld et stød - og lige siden har jeg været sikker på, at jeg skulle være elektriker”, griner den unge elektrikerlærling.

Folkeskolen sluttede med en 10. klasses afgangseksamen, men i løbet af skoletiden har han været i erhvervspraktik hos sin nuværende læreplads, Dyhl Electric i Hornbæk. Faktisk har virksomheden i øjeblikket fire lærlinge, der alle har været i erhvervspraktik her.

ET MEGET POPULÆRT FAG

”Mange af mine kammerater er også gået håndværkervejen, og en del af dem har minsandten også valgt elektrikerfaget”, siger Sebastian Tromborg-Nielsen, der altså åbenbart har valgt et meget populært fag.

Selv har han en klar plan om, at han vil være selvstændig og videreudanne sig. Inden for elektrikerfaget er der nemlig flere gode muligheder for at læse videre til eksempelvis maskinmester, el-installatør, energitekniker eller ingeniør.

”Det er et fag, der virkelig åbner op for gode videreuddannelsesmuligheder - og ikke mindst en god løn. Uddannelsen til elektriker er en god og alsidig uddannelse, men mit råd til de unge mennesker er, at hvis man har ambitioner om at læse videre, er det en god idé realisere drømmene, inden man stifter familie. Ellers risikerer man, at de ikke bliver til noget”, siger mester Niels Dyhl.

INTERESSE ER IKKE ALTID NOK

Sebastian Tromborg-Nielsen er nu 2,5 år inde i uddannelsen - som han altså ikke valgte så meget fordi, han blev skoletræt, men mere fordi han bare vidste, det var det, han ville. Her er det altså ikke så meget karaktererne, men mere interessen, der gjorde udslaget.

Men interesse er ikke altid nok, og mester lægger vægt på såvel et godt indtryk som evner for faget samt præcision i mødetiderne.

Sebastian Tromborg-Nielsen, bagst, ses her sammen med kollegaen Bo Pedersen og en af virksomhedens ledere, Kenny Dyhl Rasmussen.

”Viser man disciplin og interesse for faget, er det en god dørråbner. Men derudover har vi den politik her i virksomheden, at vi først laver lærlingekontrakten efter grundforløbet på de 20 uger.

Så kender vi de kommende lærlinge lidt bedre, og de har fået en føling med, hvad faget egentlig drejer sig om - og om det overhovedet er noget for dem”, siger Niels Dyhl.

Niels Dyhl understreger dog, at niveauet over tid er gået op for så vidt angår lærlingenes niveau. Det er hans indtryk, at de brænder mere for faget end tidligere og er blevet mere engagerede. Det er Sebastian

Tromborg-Nielsen ganske enig i. Men nu faldt han jo så også i gryden som barn.

I alt er der godt en snes ansatte i virksomheden, hvor man blandt andet både arbejder med IHC - Intelligent House Control - og med traditionelt elarbejde på såvel nybygninger som i forbindelse med renovering.

Uddannelsen som elektriker giver et godt fundament for en erhvervs-mæssig karriere og er desuden en god hylde at hoppe videre fra, hvis man får lyst til at efteruddanne sig - ganske som Sebastian Tromborg-Nielsen har planer om med målet om at blive selvstændig.

HER ER GOD STØVSUGNING DET BEDSTE FUNDAMENT

18-årige Benjamin Kjob har valgt en karriere som gulvlægger, og han har valgt at gå i mesterlære hos virksomheden CF Gulve i Græsted, hvor det blandt andet er indehaveren Claus Frederiksen, der skal lære ham, hvordan man lægger et gulv korrekt.

Mens det typisk er en tømrer, der lægger et massivt trægulv, er det gulvlæggeren - eller gulvmontøren om man vil - der lægger andre typer af gulvbelægning såsom trælaminat, linoleum, gummi, tæpper og diverse former for undergulve samt edb-gulve.

Klinker derimod, det holder man sig langt væk fra og overlader til mureren. Til gengæld laver man masser af vådrum, og selv om man godt kan blive uddannet som gulvlægger uden vådrumscertifikat, er det dog hovedparten af lærlingene, der tager denne del af uddannelsen på 3 år og 8 måneder med.

Benjamin Kjob er gået ud af 9. klasse, og selv om han blev opfordret til at tage 10. klasse med, var det ikke det, han havde lyst til.

MANGE KUNDER MED STORE GULVE

"Jeg kendte firmaet på forhånd og tog selv kontakt for at høre, om jeg

kunne komme i lære. De fleste af mine kammerater er gået den boglige vej, men jeg har dog også håndværkskammerater", siger Benjamin Kjob, der har været ansat i virksomheden i 1,5 år, og nu og er på andet hovedforløb,

CF Gulve beskæftiger dig både med nybygning og blandet renovering, lige som man har mange offentlige institutioner såsom skoler, haller og børnehaver som kunder. Desuden har man hel del boligforeninger, blandt andre Lejerbo, på kundelisten.

Til spørgsmålet om, hvad der kræves for at blive en god gulvlægger svarer Claus Frederiksen, at man skal udvise tålmodighed og omhyggelighed samt naturligvis være kvalitetsbevidst.

DU SKAL KUNNE STØVSUGE...!

"Sjovt nok skal man også være rigtig god til at støvsuge, for det duer jo ikke, at der gemme sig masser af møg og skidt under belægningen, der får gulvet til at bule, når vi er færdige", smiler Claus Frederiksen.

Desuden skal man have en god fysik - der er mange tunge ruller gulvbelægning at slæbe rundt på - og man kravler meget rundt på knæene,

Benjamin Kjob og Claus Frederiksen ved et lille udvalg af de mange moderne typer af gulvbelægning. Claus Frederiksen lægger vægt på en alsidig og grundig uddannelse, så en lærling i princippet er klar til at starte som selvstændig efter endt uddannelse.

så bentøjet skal også være i orden. Og vi gentager lige en gang til - man skal være omhyggelig.

MEGET HØJE KVALITETSKRAV

"I de 30 år, jeg har arbejdet med lægning af gulve, har kvalitetskravene ganske enkelt aldrig været højere", siger Claus Frederiksen

Han føjer til, at den unge lærling skal ud at arbejde og gå sammen med ikke bare 1 eller 2 af virksomhedens svende, men alle 4 - for vi har alle sammen hver vores måde at lære fra os på.

Ud over de 4 svende har Claus Frederiksen 2 lærlinge samt et par freelanceentreprenører i sin stald. Ud over at lære at lægge gulve skal lærlingene også lære en masse om de miljøkrav, der i dag stilles til de forskellige typer af materialer, der arbejdes med.

Mange nye typer af produkter er kommet på markedet, og derfor har producenterne af gulvbelægning da også et tæt samarbejde med de tekniske skoler, når det gælder information om, hvad de indeholder og, hvordan de skal behandles.

MANGE PIGER VÆLGER EN KARRIERE SOM MALER

Malerfaget er et fag, der er blevet ganske populært blandt piger. Og en af de piger, der har valgt den vej, er 21-årige Louise Lorensen.

Hun er i lære i malerfirmaet Runge Olsen ApS i Helsingør og er færdiguddannet til december. Så har hun været ansat 3 år i firmaet ud af de 3,5 år, uddannelsen tager.

Efter folkeskolen startede Louise Lorensen på HHX, men blev hurtigt skoletræt. Dernæst gik hun 3 måneder i en multiklasse i Hillerød, inden hun besluttede sig for at prøve malerfaget.

KUNNE HAVE GÅET DEN BOGLIGE VEJ

”Det var nu ikke fordi, det som sådan var en drøm for mig at blive maler, men jeg kan godt lide at arbejde med mine hænder, og min far er også maler, så lidt arveligt belastet er jeg nok - og selv om min mor synes det nok mest er et mandefag, er hun da stolt af mig nu”, smiler Louise Lorensen.

Hun kan lide sit fag, men kunne sagtens have fortsat af den boglige vej, for karaktererne i skolen fejlede bestemt ikke noget. Det var bare ikke det, hun ville. Så hun måtte gøre op med både det faktum, at hun mener, at erhvervsvejledningen i folkeskolen

er for ringe og det faktum, at mange af kammeraterne ser lidt ned på dem, der vælger håndværkervejen.

GODT HÅNDVÆRK ER MEGET VÆRD

”Men det at kunne præstere et godt stykke håndværk er skam meget værd. Der er bestemt ikke nogen grund til at se ned på dem, der går håndværkervejen”, siger Louise Lorensen og føjer i samme åndedrag til, at en del af skylden for, at det er sådan nok også skyldes medierne, der i højere grad har fokus på de boglige uddannelser.

”Ikke desto mindre skriger alle lige nu på gode håndværkere, og mens vi for blot 5 år siden ikke havde den store søgning til malerfaget, forholdes det sig helt anderledes nu”, siger mester Jacob Runge Olsen, der beskæftiger 8 ansatte i sin malervirksomhed i Helsingør.

Han startede som selvstændig for 25 år siden og synes det er dejligt, at mange piger i dag vælger at gå malervejen.

DET ER MIT HELT EGET VALG

”Der er selvfølgelig visse fysiske begrænsninger. Blandt andet kan det være svært for en pige at arbejde

Louise Lorensen har valgt at få malervejen. Hun er snart færdiguddannet som maler hos firmaet Runge Olsen ApS i Helsingør. Hendes karakterer i folkeskolen fejlede ikke noget - men det var bare ikke den vej, hun havde lyst til at gå, og valget af malerfaget fortryder hun ikke.

en hel dag med fuldspartling, men til gengæld har de deres fordele på andre punkter. Blandt andet er de nok en kende mere omhyggelige end drengene”, griner han.

Indtil videre har Louise Lorensen ikke helt gjort op med sig selv, om hun selv kunne tænke sig at starte egen malervirksomhed, men det er nok ikke lige den vej, hun har planlagt at gå. Men hun er glad for at

have valgt et fag med en afvekslende hverdag hos mange forskellige typer af kunder, og hun er glad for at være i et firma med lige så mange afvekslende arbejdsopgaver.

”Og så er jeg frem for alt glad for, at det er mit eget valg, der har gjort, at jeg har fundet den helt rigtige karriere”, siger Louise Lorensen. Selv at være herre over sin tilværelse er nu ikke så skidt endda.

MEGET MERE END OLIE OG SNAVS PÅ FINGRENE

Det er måske nok en overdrivelse at sige, man skal være IT-ekspert for at blive automekaniker.

Men ikke desto mindre er det et fag, hvor der i forhold til tidligere kræves langt mere forståelse for IT i almindelighed og avanceret teknologi i særdeleshed.

”Rutinerne på et moderne autoværksted er helt anderledes i dag. Selvfølgelig får en automekaniker stadig olie og snavs på fingrene, men hverdagen er blevet langt mere højteknologisk.

Det betyder så også, at faget er blevet mere spændende for de unge mennesker. Især fordi mange af dem i forvejen interesserer sig for computere”, siger direktør Steen Bertelsen fra Kronborg Auto i Helsingør.

CASPER BLEV FOLKESKOLETRÆT

Her er der 22 ansatte i bilhuset, som ud over nyvognssalg også rummer såvel mekanisk værksted som pladeværksted.

I de to værksteder arbejder 14 svende samt 3 lærlinge, og en af dem, der har valgt at gå mekanikervejen, er den 19-årige Casper Clausen fra Hillerød. Han forlod folkeskolen efter 9. klasse, fordi han var

”folkeskoletræt”, som han udtrykker det.

”Det var ikke fordi, jeg som sådan var skoletræt. Jeg var bare træt af folkeskolen, som ikke interesserede mig. Derfor startede jeg på teknisk skole inden for et fag, der interesserer mig”, siger Casper Clausen.

Han har både interessen for den computerdel, der altså udgør en stor del af hverdagen for den moderne automekaniker, og interesse for selve mekanikken, som han også har fornøjelse af som hobby, når han roder med biler i sin fritid.

VI SKAL SLÅ PÅ TROMME FOR OS SELV

Hos Kronborg Auto tager man 3-4 lærlinge om året til uddannelsen, der i alt varer 3,5 år. I den sammenhæng kan det nævnes, at der er tale om to forskellige uddannelser alt efter om man vælger at uddanne sig til ansættelse på det mekaniske væksted eller pladeværkstedet.

Casper Clausen har valgt det mekaniske værksted som sin fremtidige arbejdsplads i uddannelsen, der blandt andet byder på 20 ugers grundforløb og 7 hovedforløb.

”Desværre er det svært at finde lærlinge i dag, og i branchen må vi

Casper Clausen, nummer to fra venstre, ses her sammen med Steen Bertelsen og to kolleger fra Kronborg Auto, hvor han er i lære som automekaniker.

nok erkende, at vi selv skal være mere proaktive og slå på tromme for faget. Branchen har ganske enkelt været for dårlig til at kommunikere de spændende muligheder i faget over for de unge.

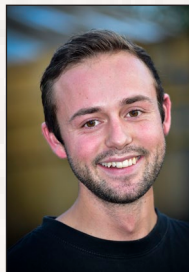
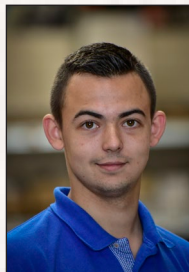
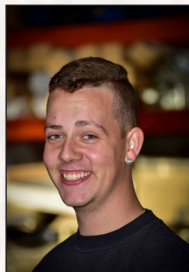
Det er blevet et udfordrende fag, der blandt andet byder på en hel del matematik. Desuden skal man være i stand til at arbejde med de diagrammer, vi får fra bilproducenterne - og de kan også kræve lidt snilde at hitte ud af”, siger Steen Bertelsen.

Samtidig er en af de store forskelle på et autoriseret og et ikke-autori-

seret værksted langt hen ad vejen, at alle service- og reparationsdata registreres og gemmes, hvilket gør, at servicehistorikken også er et af de arbejdsområder, der bare skal være helt styr på.

Hos Kronborg Auto er der gode muligheder for at få en læreplads, og firmaet har gennem årene haft mulighed for at fastansætte hovedparten af de lærlinge, man har uddannet. Mange har desuden startet deres karriere som automekaniker gennem folkeskolens erhvervspraktik og et ophold hos Kronborg Auto.

VIL DU VIDE MERE...

Om de mange muligheder indenfor erhvervsuddannelser, så gå ind på www.ug.dk

Her kan du blandt andet læse om uddannelsernes varighed, skolernes placering, få info om elevløn, beskæftigelsesmuligheder, muligheder for videreuddannelse m.m.

Har du brug for at høre mere om dine muligheder, kan du også henvende dig til en e-vejleder på www.e-vejledning.dk eller telefon 70 22 22 07.

Vi håber, at du via denne brochure, har fået en god og brugbar viden om nogle af de lokale virksomheder, der er medlemmer i Erhvervs- og Industriforeningen Helsingør og du ud fra dette kan se hvilke fordele der fremadrettet er for dig, hvis du vælger at gå håndværkervejen.

Med venlig hilsen
Erhvervs- og Industriforeningen Helsingør

www.industriforeningenhelsingor.dk